Huw Irranaca-Davies

Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

26 Medi 2016

Annwyl Huw

Bil Cymru: Cymalau cadw o fewn cylch gwaith y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig

Ar 14 Medi 2016, rhoddwyd ystyriaeth i'r cymalau cadw ym Mil Cymru sy'n berthnasol i gylch gwaith y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig.

I gefnogi'r drafodaeth hon, darparodd Gwasanaeth Cyfreithiol Comisiwn y Cynulliad friff ysgrifenedig yn crynhoi'r materion sy'n gysylltiedig â'r cymalau cadw hyn. Amgaeir y briff hwn, a gofynnwn ichi ei ystyried wrth lunio eich casgliadau mewn perthynas â Bil Cymru ('y Bil').

Yn ychwanegol at y materion a godwyd yn y briff hwn, mae gennym dri phryder arall yr hoffem dynnu eich sylw atynt.

Addasu cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad wedi i'r DU adael yr Undeb Ewropeaidd

Mae polisi a deddfwriaeth yr UE yn dylanwadu'n gryf ar lawer o'r meysydd polisi y mae'r Pwyllgor yn gyfrifol am graffu arnynt. Yn arbennig meysydd amaethyddiaeth, pysgodfeydd a'r amgylchedd.

O dan y setliad presennol, mae rhyddid i'r Cynulliad ddeddfu'n eang yn y meysydd hyn. Mae hyn yn parhau i fod yn wir o dan Fil Cymru (yn amodol ar unrhyw bryderon a godwyd yn y papur briffio cyfreithiol amgaeedig).

Mae'r Pwyllgor am gadw cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad yn y meysydd hyn ar ôl i'r Deyrnas Unedig adael yr Undeb Ewropeaidd. Byddem yn croesawu cadarnhad gan Lywodraeth y DU ynghylch a yw'n derbyn y safbwynt hwn.

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1NA
SeneddNHAMG@cynulliad.cymru
www.cynulliad.cymru/SeneddNHAMG
0300 200 6565

National Assembly for Wales
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1NA
SeneddCCERA@assembly.wales
www.assembly.wales/SeneddCCERA
0300 200 6565

Caniatâd i gynlluniau ynni

Ysgrifennodd y Pwyllgor a'n rhagflaenodd, y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd, at Ysgrifennydd Gwladol Cymru i fynegi pryderon ynghylch ffiniau cul y pwerau sy'n cael eu datganoli o ran rhoi caniatâd i gynlluniau ynni.

Rydym yn rhannu rhai o'r pryderon hyn.

Mae'r Bil yn cynnig y bydd y Cynulliad yn ennill cymhwysedd dros:

- bob prosiect cynhyrchu trydan gwynt ar y tir yng Nghymru; a
- phob prosiect cynhyrchu trydan arall yng Nghymru ac yn nyfroedd tiriogaethol Cymru, hyd at 350MW.

Galwodd y pwyllgor a'n rhagflaenodd am ddatganoli'n llawn y drefn o roi caniatâd i gynlluniau ynni pan gyflawnwyd gwaith dilynol ar ei adroddiad ar *Bolisi Ynni a Chynllunio yng Nghymru* yn 2012.

Galwodd y Pwyllgor hwnnw hefyd am ddatganoli'r cymhellion ariannol sy'n gysylltiedig ag ynni adnewyddadwy a'r system ganiatâd ar gyfer gwelliannau i seilwaith y grid.

Nodwn ddau achos arall sy'n peri pryder o ran yr agwedd hon ar y cynigion.

Yn gyntaf, rydym yn pryderu bod y terfyn uchaf o 350MW yn fympwyol. Rhoddodd y Comisiwn Silk gyfiawnhad dros y cyfyngiad hwn, ond gellir cwestiynu'r cyfiawnhad hwnnw, yn enwedig gan fod y sefyllfa yng Nghymru wedi symud ymlaen yn sylweddol ers i Gomisiwn Silk edrych ar y mater.

Rydym wedi gweld prosiectau fel morlyn llanw Bae Abertawe yn symud yn eu blaenau, ac mae cynigion ar gyfer morlynnoedd llanw mwy o faint ar y gweill.

O dan y cynigion yn y Bil, gallai Gweinidogion Cymru fod wedi rhoi caniatâd i'r prosiect yn Abertawe. Ond ni allent fod wedi rhoi caniatâd ar gyfer prosiectau mwy o faint sy'n cael eu cynllunio mewn mannau eraill yn Aber Afon Hafren ger Caerdydd a Chasnewydd ac oddi ar arfordir Gogledd Cymru. Ni fu dim eglurhad ar y rhesymeg sy'n sail i'r penderfyniad hwn.

Yr ail beth sy'n ein pryderu yw bod mwy o wahaniaeth yn datblygu rhwng polisi ynni yng Nghymru ac ar lefel y DU.

Os na wneir dim mwy na chynyddu'r nenfwd ar gyfer y mathau o ddatblygiad a all gael caniatâd yng Nghymru, ni fydd Cymru yn gallu gwneud fawr mwy na gwneud rhai penderfyniadau cyfyngedig o fewn fframwaith polisi'r DU. Ni all ddatblygu a gweithredu polisi ynni sydd wir wedi'i ddatganoli ar gyfer Gymru, heb gael pwerau

llawer ehangach mewn meysydd fel cyflenwi trydan, rheoleiddio'r grid a'r gyfundrefn cymhellion.

Gwresogi ac oeri

Mae hwn yn gymal cadw newydd nad oedd yn y Bil drafft.

Mae paragraff 217 o'r Nodiadau Esboniadol yn nodi bod yr adran yn cadw'r pŵer ar gyfer prosesau cynhyrchu, dosbarthu a chyflenwi o safbwynt systemau gwresogi ac oeri. Mae'n diffinio systemau cyfun gwres a phŵer (a elwir hefyd yn systemau cyd-gynhyrchu) fel gosodiadau sy'n cynhyrchu pŵer trydanol ac ar yr un pryd yn casglu gwres i'w ddefnyddio.

Gwelir datblygiadau gwres ac ynni cyfun fel arfer yng nghyd-destun datblygiadau lleol. Hoffem ragor o eglurhad ynghylch y sail resymegol dros gynnwys y cymal cadw hwn.

Yn gywir,

Mark Reckless AC

Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Glwedig

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.